

F26

Vi ska nu sörja sammanfatta kursen, vilket inte är helt lätt.

Vad är kärnan i analysen?

Gränsvärden: Om vi har en kvantitet x och en funktion $f(x)$ så säger vi att $f(x)$ går mot a då x går mot x_0 om det för alla $\varepsilon > 0$ existerar ett δ så att

$$|x - x_0| < \delta \quad \text{implikerar att} \quad |f(x) - a| < \varepsilon.$$

Vi har flera abstrakta sätt att betrakta detta

- 1) Kontinuitet - ~~Består~~ Funktioner som beter sig väl med gränsvärden
- 2) Kompletthet - Mängden som fungerar väl med gränsvärden
- 3) Metriska rum - Abstraktion av "vanliga" gränsvärden i $\mathbb{R}$.

3) Metriska rum.

Det enda vi behöver för att prata om konvergens är en mängd punkter M och ett sätt att mäta avståndet mellan punkter.

Definition: Vi säger att M är en mängd M är ett metriskt rum om det finns en funktion, en metrisk, definierad $d: M^2 \rightarrow \mathbb{R}_+$ så att

- i) $d(x, y) \geq 0$ och $d(x, y) = 0$ om och endast ~~om~~ $x = y$
- ii) $d(x, y) = d(y, x)$
- iii) $d(x, z) \leq d(x, y) + d(y, z)$.

Exempel.

1) $\mathbb{R}$ med $d(x, y) = |x - y|$

2) $\mathbb{R}^n$ med $d(x, y) = \sqrt{\sum_{i=1}^n |x_i - y_i|^2}$

3) $C^0(D)$ alla begränsade och kontinuerliga funktioner definierade på D , med metrik

$$d(f, g) = \sup_{x \in D} |f(x) - g(x)|.$$

Problemet med konvergens är att definitionen kräver att man redan vet gränsvärdet. Vi definierar därför Cauchy konvergens

Definition: Vi säger att en följd $a_j \in M$ (metrisk rum) är en Cauchy följd om

$$\forall \varepsilon > 0 \exists N \text{ s.t. allt}$$

$$j, k > N \Rightarrow d(a_j, a_k) < \varepsilon.$$

Sats: Om $a_j \rightarrow a$ så är a_j Cauchy.

Bevis: ~~Om~~ $a_j \rightarrow a \Rightarrow \exists N_{\varepsilon/2}$ s.t. $j, k > N \Rightarrow$

$$j, k > N_{\varepsilon/2} \quad d(a_j, a) < \frac{\varepsilon}{2}, \quad d(a_k, a) < \frac{\varepsilon}{2}$$

Triangle
 $\Rightarrow$

$$d(a_j, a_k) \leq d(a_j, a) + d(a_k, a) < \varepsilon.$$

Man vill hitta omvändningen, men det gäller inte i alla rum, tex. så finns det Cauchy-följder i $\mathbb{Q}$ som inte konvergerar, T.e.x $1, 1,4, 1,41, \dots \rightarrow \sqrt{2} \notin \mathbb{Q}$.
 Så vi måste hitta ett bra rum där alla Cauchy-följder konvergerar.

Dedekind snitt: (Konstruktion av $\mathbb{R}$)

Tvåhet är att alla Cauchy-följder konvergerar är ekvivalent med att alla mängder (begränsade från ovan och icke tomma) har en minsta övre begränsning.

Så vi behöver skapa en talmängd som innehåller $\mathbb{Q}$ och uppfyller

KOMPLETHETS AXIOMET: Varje icke tom mängd begränsad från ovan har en minsta övre begränsning.

Konstruktionen av de reella talen går ut på att identifiera varje snitt.

Def: Snitt består av två mängder $A|B$ så
 $A \cup B = \mathbb{Q}$, $a \in A, b \in B \Rightarrow a < b$
 och A har inget största element.

Då kommer $S = \{A_\alpha | B_\alpha\}$ att ha en minsta

övre begränsning $\bigcup_\alpha A_\alpha | \bigcap_\alpha B_\alpha$.

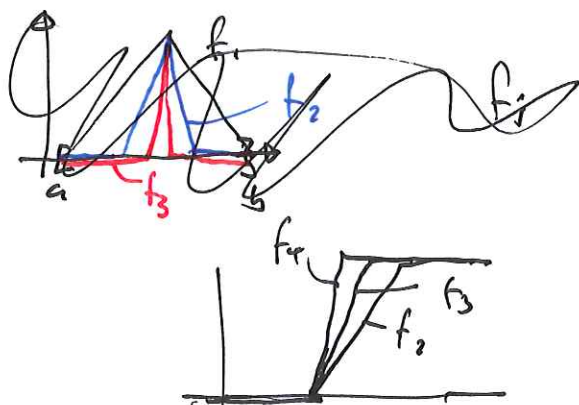
Här ser du $A|B \leq C|D$ om $A \subset C$ $D \subset B$.

Vi flyttar fokus från konvergens till rumet där konvergens sker!

Frågan är om vi kan skapa kompletta rum, eller visa att rum av funktioner är kompletta.

Exempel: Låt M vara alla kontinuerliga funktioner på $[a, b]$ kan vi hitta en metriik på M som gör M till ett komplett metriiskt rum.

Exempel i exemplet: Om $d(f, g) = \int_a^b |f(x) - g(x)| dx$ så blir M ett metriiskt rum men inte komplett. T.ex.

$$f_j(x) = \begin{cases} 0 & 0 \leq x \leq \frac{1}{2} \\ jx - \frac{j}{2} & \frac{1}{2} < x < \frac{1}{2} + \frac{1}{j} \\ 1 & \frac{1}{2} + \frac{1}{j} \leq x \leq 1 \end{cases}$$

Den "rätta" metriiken är suprema metriiken

$$d(f, g) = \sup_{x \in [a, b]} |f(x) - g(x)|$$

Subs: Om f_j är en följd av kontinuerliga funktioner på $[a, b]$ och $\lim_{j \rightarrow \infty} \left[\sup_{x \in [a, b]} |f_j(x) - f(x)| \right] = 0$ så är $f(x)$ kontinuerlig

Bevis: Välj $\varepsilon > 0$ och låt γ vara så stort
att $\sup |f_j(x) - f(x)| < \varepsilon/3$ och δ_ε vara så att

$$|x - \gamma| < \delta_\varepsilon \Rightarrow |f_j(x) - f_j(\gamma)| < \varepsilon/3.$$

Då kommer

$$\begin{aligned} |x - \gamma| < \delta_\varepsilon \Rightarrow |f(x) - f(\gamma)| &\leq |f(x) - f_j(x) - (f(\gamma) - f_j(\gamma)) + (f_j(x) - f_j(\gamma))| \leq \\ &\leq \underbrace{|f(x) - f_j(x)|}_{< \varepsilon/3} + \underbrace{|f(\gamma) - f_j(\gamma)|}_{< \varepsilon/3} + \underbrace{|f_j(x) - f_j(\gamma)|}_{< \varepsilon/3} < \varepsilon. \end{aligned}$$

□

Likformig kont. Se även även integralen under gränsvärden

Sats $f_j \xrightarrow{\text{L}^1} f$ implicerar att $\int_a^b f_j(x) dx \rightarrow \int_a^b f(x) dx$.

Nästa steg är att försöka återkapa någon form av
Bolzano-Weierstrass sats i metriska rum.

Definition: Vi säger att $K \subset M$ (M komplett metriskt rum)
är kompakt om varje följd $a_j \in K$ har en
konvergent delföljd $a_{j_k} \rightarrow a \in K$.

Sats: [Heine-Borel] $K \subset \mathbb{R}^n$ om och endast om
 K är slutet och begränsad.

Bevis: Icke slutet $\Rightarrow \exists a_j \in K$ så $a_j \rightarrow a \notin K$

Icke separabel $\Rightarrow \exists a_j \in K$ så $\forall k d(a_j, a_k) > \epsilon$.

Om K är slutet och begränsad, säg att

$K \subset \{x \in \mathbb{R}^n; |x_j| \leq M\}$ ~~och~~ och $a_j \in K$. Dela

K i 2^n kuber en av dessa måste innehålla
oändligt många a_j , säg kuben

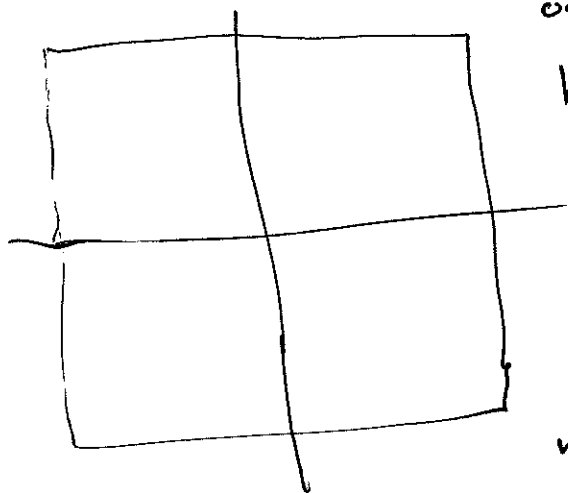
K_1 med sidelängd M , dela

K_1 i 2^n kuber med sidelängd $M/2$

Upprepa e_n , K_2 , har oändligt många...

fortsätt att skapa kuber K_m

med sidelängd $M/2^{m-1}$.

Välj ett a_j i varje kub (säg det lägsta j
som inte välts tidigare) ^{säg a_{j_k}} liksom

$$d(a_{j_k}, a_{j_l}) < 2^{-\frac{n}{2}} \left(\frac{M}{2^{m-k}} \right) \quad \text{om } a_{j_k}, a_{j_l} \in K_m.$$

så a_{j_k} formar en Cauchy följd och därför en

konvergent följd $a_{j_k} \rightarrow a_0$. Men $a_0 \in K$ eftersom

K är slutet.

På liknande sätt vill vi ha kompakt i $C([a, b])$

Exempel: Följden $f_n(x) = \cos(nx)$ är begränsad i $C^0([-\pi, \pi])$

men $\lim_{k \rightarrow \infty} f_{n_k}(x)$ existerar inte för någon delföljd $n_k \rightarrow \infty$.

Definition: Vi säger att en mängd $S \subset C^0([a, b])$

är ekvicontinuerlig om det för varje $\varepsilon > 0$ existerar ett $\delta > 0$ så att

~~$|x-y| < \delta$~~ och $f \in S$ så $|f(x) - f(y)| < \varepsilon$.

Sats: Låt S vara en begränsad och ekvicontinuerlig mängd i $C^0([a, b])$. Då ~~S kompakt~~.

Kommer varje följd $f_i \in S$ att ha en konvergent delföljd. Om S är sluten så är S kompakt.

Bevis: Låt $x_k \in [a, b] \cap \mathbb{Q}$ så $[a, b] \cap \mathbb{Q} = \{x_k; k \in \mathbb{N}\}$

Om $f_j(x_i)$ begränsad i $\mathbb{R}$ så konv. delföljd f_{j_k}
 $f_{j_k}(x_2)$ begränsad så konv. delföljd

j_k

~~$f_{j_{1,1}}$~~	~~$f_{j_{1,2}}$~~	~~$f_{j_{1,3}}$~~	~~$f_{j_{1,4}}$~~	~~$f_{j_{1,5}}$~~	~~...~~
~~$f_{j_{2,1}}$~~	~~$f_{j_{2,2}}$~~	~~$f_{j_{2,3}}$~~	~~$f_{j_{2,4}}$~~	~~$f_{j_{2,5}}$~~	~~...~~
~~$f_{j_{3,1}}$~~	~~$f_{j_{3,2}}$~~	~~$f_{j_{3,3}}$~~	~~$f_{j_{3,4}}$~~	~~$f_{j_{3,5}}$~~	
~~$f_{j_{4,1}}$~~	~~$f_{j_{4,2}}$~~	~~$f_{j_{4,3}}$~~	~~$f_{j_{4,4}}$~~		
~~...~~					
~~...~~					

Di kanner $f_{j_k}(x_2)$ att konvergens för alla l .

För $x \in [a, b] \setminus \mathbb{Q}$ så kan vi för varje $\varepsilon > 0$

hitta ett $x_2 \in \mathbb{Q}$ så $|x - x_2| < \delta_\varepsilon$ och därför

$$\begin{aligned} \left| f_{j_k}(x) - f_{j_m}(x) \right| &\leq \underbrace{\left| f_{j_k}(x) - f_{j_k}(x_2) \right|}_{< \varepsilon} + \underbrace{\left| (f_{j_m}(x_2) - f_{j_k}(x_2)) \right|}_{< \varepsilon} \\ &\quad + \underbrace{\left| (f_{j_k}(x_2) - f_{j_m}(x_2)) \right|}_{< \varepsilon \text{ om } k, m > N \text{ då } f_{j_k}(x_2) \text{ konv.}} \end{aligned}$$

$< 3\varepsilon$.

Så $f_{j_k}(x)$ är Cauchy för varje $x \in [a, b]$.

Så $f_{j_k}(x) \rightarrow f(x)$ punktvis.

Allt visa att f är kont. är liknande som att likformig konv. leverar kontinuitet.

Möjligheten att approximeras $x \in \mathbb{R}$ med $x_j \in \mathbb{Q}$ är extremt användbart och vi vill ofta approximeras funktioner i ett komplett rum med element i ett rum som har bättre egenskaper i något avseende.

Sats [Weierstrass approximationsats]
 Låt $f \in C^0([a,b])$ och $\varepsilon > 0$ då finns det ett polynom p så att $\sup_{[a,b]} |f(x) - p(x)| < \varepsilon$.

Bevis:

Steg 1. sätt $\hat{f}(x) = \begin{cases} f(x) - \left[\frac{f(b)-f(a)}{b-a} (x-a) + f(a) \right] & x \in [a,b] \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$

Det räcker att approximeras $\hat{f}$ med ett poly.

Steg 2: Låt $K_n(x) = \begin{cases} a_n (x-a)^n (b-x)^n & x \in [a,b] \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$

si $\int_a^b K_n(x) dx = 1$

Di kommer $K_n(x) \rightarrow 0$ likformigt för $|x - \frac{a+b}{2}| > \delta$

Steg 3: Definiera $P_n(x) = \int_{\mathbb{R}} f(t) K_n(t-x) dt = \int_{\mathbb{R}} f(t) K_n(t-x) dt$

$= \int \dots \rightarrow f(x).$

Sats: [Stone-Weierstrass] Om M är ett kompakt metriskt rum
och $\mathcal{A}$ är en funktionsalgebra, $C^*(M)$ dvs

1) $f, g \in \mathcal{A} \Rightarrow af + bg \in \mathcal{A}$ för $a, b, c \in \mathbb{R}$
och $\mathcal{A}$ separera punkten
2) $x, y \in M \Rightarrow \exists f \in \mathcal{A}$ s.t. $f(x) \neq f(y)$

3) $\mathcal{A}$ försvinner inte i någon punkt, dvs. $x \in M$
 $\Rightarrow \exists f \in \mathcal{A}$ s.t. $f(x) \neq 0$.

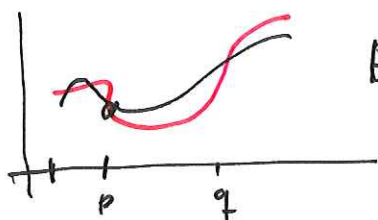
Di kommer $\mathcal{A}$ att vara tät i $C^*(M)$.

Bevis idée: $f \in \mathcal{A} \Rightarrow p(f) \in \mathcal{A}$ för alla polynom p .

Detta medför att $|f|$ kan approximeras godtyckligt
i $\mathcal{A}$. Så

$$\sup(f, g) = \frac{f+g}{2} + \frac{|f-g|}{2} \quad \text{kan approximeras}$$

$$\inf(f, g) = \frac{f+g}{2} - \frac{|f-g|}{2} \quad \text{--- (1) ---}$$

$$H_{p,q}(x) > f(x) - \varepsilon \quad \text{i } (q-\delta, q+\delta)$$

Open cover
of M .

Finite subcover så $\max(H_{p_1, q_1}, H_{p_2, q_2}, \dots, H_{p_n, q_n}) = H_p$

uppfyller $H_p > f - \varepsilon$.

Summa sak med $H_p \Rightarrow$

$$\min(H_{p_1}, H_{p_2}, \dots, H_{p_n}) < f + \varepsilon$$